

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ประเทศไทยมิใช่ประเทศเดียวที่เห็นความสำคัญของการวิจัยทางด้านผลของสื่อมวลชนต่อผู้รับ ได้มีการวิจัยในเรื่องนี้ที่เห็นได้ชัดเจนใน 16 ประเทศ โดยผู้วิจัยมาจากหลายสาขาวิชา ส่วนใหญ่จะเน้นการศึกษาอิทธิพลของโทรทัศน์ (ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ, 2530) เช่นเดียวกันกับสื่อมวลชนในประเทศไทยที่มักจะให้ความสนใจศึกษาถึง "อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน" เช่น การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเด็กไทย ของบำรุงสุข สีนอำไพ, จำนงค์ วิบุลย์ศรี และ สุกัญญา ตีระวนิช (2518) หรือ การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ประเภทก้าวร้าว เพื่อศึกษาลักษณะของเด็กและการดูแลของมารดาในการชมโทรทัศน์ประเภทนี้ของเด็ก (นันทวัน สุชาโต, 2520) การศึกษาอิทธิพลของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อทัศนคติของนักเรียนชั้นประถม (ภัสสร สังข์ศรี, 2529) และการรวบรวมผลงานวิจัยของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องใน "สื่อมวลชนทำให้เด็กเสียคนหรือไม่" (ปริญญ์ ปราชญานุกร, ไม่ระบุปี) เป็นต้น ในขณะที่การวิจัยในแนวทางของจิตวิทยา และ พฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาการรับสื่อ และผลของสื่อมวลชนโดยเฉพาะความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ที่มีต่อวัยรุ่น ยังมีไม่มากนัก ฉะนั้นการวิจัยที่เสนอนี้จึงพยายามที่จะแสวงหาและนำเสนอข้อมูลทางด้านที่ยังขาดอยู่

ศรีเรือน แก้วกังวาล กล่าวไว้ใน "วัยรุ่นไทยภาพสะท้อนจากมุมหนึ่ง" (2523) ตอนหนึ่งว่า "วัยรุ่นไทย คือ ความหวังของสังคมไทยในปัจจุบันและอนาคต" แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของกลุ่มวัยรุ่น และสาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกศึกษากลุ่มวัยรุ่นนี้ เนื่องจาก

1. วัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยที่กำลังมีพัฒนาการทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างเต็มที่ เตรียมพร้อมเข้าสู่วัยผู้ใหญ่

2. วัยรุ่นเป็นวัยที่เต็มไปด้วยปัญหา เป็นกลุ่มที่ประพฤตินิสิตหรือต่อต้านสังคมได้ง่าย จึงควรศึกษาทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไขก่อนที่จะสายเกินการแก้

จากหนังสือ Adolescence โดย Malm และ Jamison กล่าวไว้ว่า

เด็กวัยรุ่นในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า (The adolescence today is tomorrow adult) และตอนหนังสือ กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ (The adolescence has a right to effective help from adults) (สุชา จันทน์เอม, 2516)

3. วัยรุ่นบางทีก็ฝังชานหรือเฟื่องฝัน มักจะถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้โดยง่าย ในวัยนี้ปรากฏว่าเป็นวัยที่เริ่มเพาะอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งจะปรากฏเป็นอาชญากรต่อไปเมื่อเป็นผู้ใหญ่ เพราะนิสัยใจคอต่าง ๆ ที่ก่อสร้างขึ้นในวัยนี้ จะเป็นชนวนของการประพฤตินิสิตในเวลาต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจะได้ทรัพยากรบุคคลของชาติที่มีคุณภาพหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดู ปลูกฝังกันมาจากพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือครอบครัวทางบ้านก็ดี การหล่อหลอม โดยชุมชนแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนบ้านหรือเพื่อนที่โรงเรียนก็ดี และที่สำคัญ อิทธิพลจากสื่อมวลชน "สื่อมวลชนเปรียบเสมือนหนึ่งมีคสองคม อาจใช้ให้เป็นประโยชน์ เป็นหน้าต่างโลก เป็นครูของประชาชน เป็นผู้นำของมติมหาชนก็ได้ แต่ในขณะเดียวกันอาจเป็นตัวทำลายหรือก่อให้เกิดความระส่ำระสายในสังคมก็ได้เช่นกัน" (ปรีชญ์ ปราชญานุพร, ไม่ระบุปี) โดยเฉพาะโทรทัศน์ที่วัยรุ่นได้รับกันอยู่ทุกวันนี้

กลุ่มวัยรุ่นที่เลือกศึกษานี้ เป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนกลาง โดยเฉพาะที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมปลาย (ม.4-ม.6) เป็นช่วงที่กำลังตื่นตัวในการชวนหาความรู้เพื่อเตรียมตัวสอบแข่งขันเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป เป็นช่วงที่เริ่มมีความคิดเป็นของตัวเอง มีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีพัฒนาการทางด้านจิตใจและอารมณ์อย่างเต็มที่ เตรียมพร้อมที่จะก้าว

เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ จึงมักจะสนใจในข่าวสารรอบตัว โดยเฉพาะการชมข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลา 19.30 น. และ 20.00 น. เพราะเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่สุด จากการวิจัยถึงพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ของเยาวชนไทย (เสรี วงษ์มณฑา และคณะ, 2533) พบว่าช่วงเวลาที่วัยรุ่นไทยเปิดรับชมรายการทางโทรทัศน์มากที่สุด คือช่วงเวลา 20.00-21.00 น. แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ารายการข่าวซึ่งอยู่ในช่วงเวลาที่วัยรุ่นไทยเปิดรับชมมากที่สุด คือ 20.00-21.00 น. กลับไม่ได้รับความนิยมในลำดับของความชอบแรก ๆ เลย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า รายการข่าวที่มีการเสนออยู่ใน ปัจจุบันยังคงนำเสนอเนื้อหาที่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของวัยรุ่นไทยได้ เพียงแต่ช่วงเวลาขณะนั้นเป็นช่วงเวลาที่พร้อมที่สุดของเยาวชนไทยในการเปิดรับชมโทรทัศน์ แต่อย่างไรก็ตาม ข่าวก็ยังถือการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง ไม่ว่าจะเหตุการณ์นั้นจะสร้างความหวาดกลัว หรือน่าตื่นเต้นให้กับผู้ชมหรือไม่เพียงใดก็ตาม ก็ยังคงถูกนำเสนออยู่นั่นเอง ผู้ชมจึงอาจซึมซับเอาเนื้อหาความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ไปได้ แต่จะเกิดผลกระทบต่อผู้ชมที่เป็นกลุ่มวัยรุ่นโดยตรงหรือไม่อย่างไรนั้น เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจต้องการศึกษาเพื่อหาคำตอบให้กระจ่างว่า ลำพังอิทธิพลจากโทรทัศน์จะสามารถสร้างพฤติกรรมที่รุนแรงให้กับกลุ่มวัยรุ่นนี้ได้หรือไม่ หรือเป็นเพราะปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ประกอบด้วย เนื่องจากมีผู้ทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กอยู่มากมาย แต่ทั้งวิธีการและผลการวิจัยก็ยังเป็นที่ขัดแย้งกันอยู่นั่นเอง

นิตยสารคู่แข่ง (มิถุนายน, 2532) รายงานการวิจัยไลล์-สไตล์ และทัศนคติต่อสื่อมวลชนและโฆษณา ด้วยวิธีการสำรวจภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม ศึกษาเฉพาะพื้นที่กรุงเทพฯ ตั้งแต่ 1 เมษายน ถึง 15 พฤษภาคม 2532 พบว่า "ข่าว" เป็นรายการโทรทัศน์ที่วัยรุ่นอายุ 10-20 ปี ดูเป็นประจำในอันดับ 4 รองจากเกมส์โชว์ ละคร และสารคดี ในขณะที่ข่าวที่เปรียบเสมือนหน้าต่างส่องโลกให้กับผู้ชม แต่ภาพที่ปรากฏให้เห็นนั้นจะเป็นสาระประโยชน์ เป็นวิวาททัศน์ที่สร้างสรรค์โลกให้สวยงาม หรือ เป็นภาพที่โหดร้ายสร้างความหวาดกลัวให้กับผู้ชม โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นนี้ ซึ่งจะกลายเป็นความทรงจำที่มีผลกระทบต่อความเป็นผู้ใหญ่ของเขาในอนาคต กลับเป็นรายการโทรทัศน์รายการเดียวที่ไม่ต้องผ่านการเซ็นเซอร์จากคณะกรรมการ ก่อนที่จะนำเสนอ เช่นนี้แล้ว เนื้อหาที่น่าเสนอย่อมประกอบด้วยหลายรูปแบบปะปนกันไป โดยเฉพาะ

เรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงที่แอบแฝงไว้ในเกือบทุกข่าว หรือแม้กระทั่งข่าวอาชญากรรม "ไม่ว่าข่าวอาชญากรรมได้ถ่ายทอดมโนภาพและความประทับใจแก่จิตใจของผู้ชม ซึ่งจะเป็นเงื่อนไขและแต่งเติมพฤติกรรมของผู้ชม ถึงแม้ว่าจะไม่โดยตรงที่เดี๋ยวกก็ตาม" (สุกัญญา ติระวานิช และ นันทริกา คุ่มไพโรจน์, 2528)

นพ. โชติช่วง กล่าวไว้ในบทความ "ขอรัฐให้ความคุ้มครองโฆษณาของเล่น อาวุธสงคราม" (สยามรัฐ, 16 เมษายน 2530) ตอนหนึ่งว่า "เวลานี้ประเทศไทยมีคดียาเสพติดอันดับ 1 ของโลก ประมาณ 40 รายต่อวัน หรือหมื่นกว่ารายต่อปี ส่วนใหญ่ใช้อาวุธต่าง ๆ และเป็นฆ่าฟันอย่างโหดเหี้ยมทารุณ..." ลักษณะเหล่านี้จะมีปรากฏในรายการข่าวโทรทัศน์อยู่แทบทุกวัน จากการวิจัยของ จุมพล รอดคำดี และคณะ (ชี้เสนอข่าวรุนแรงเป็นอันตรายต่อเด็ก, สยามรัฐ, 18 ตุลาคม 2532) พบว่าเวลาสำหรับเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ในส่วนกลาง รวม 5 ช่อง ใช้เวลาเสนอข่าวรวม 70.30 ชม. ต่อสัปดาห์หรือประมาณ 281 ชม. ต่อเดือน โดยผู้ชมจะได้รับข่าวสารานาน 1.45 ชม. ต่อวัน แม้ว่าจะเป็นอัตราส่วนเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับรายการบันเทิงอื่น ๆ ที่ได้รับจากโทรทัศน์ก็ตาม แต่ก็ยัง ปรากฏมีข่าวการฆาตกรรมของเด็กวัย 9 ปี (The Nation, 31 มีนาคม 2532) เลียนแบบการฆาตกรรมทั้งครอบครัวในจังหวัดนนทบุรี ที่เสนอในข่าวโทรทัศน์ นอกจากนี้ วัยรุ่นหญิงวัย 16 ปี ได้สังหารน้องอายุ 6 ปีที่กำลังหลับอยู่เพื่อทดลองวิธีการตามที่เธอได้ดูมาจากข่าวโทรทัศน์ (สุชา จันทน์เอม, 2516)

กรมตำรวจได้ทำการรวบรวมสถานภาพอาชญากรรมประเภทคดีต่าง ๆ ในปี 2531 พบว่าเกิดคดีลักทรัพย์ 1 รายทุก 13 นาที เกิดคดีทำร้ายร่างกาย 1 รายทุก 42 นาที นอกจากนี้ยังมีคดียาเสพติด ช่องโจร และอาวุธปืน ซึ่งเป็นคดีที่เด็กและเยาวชนต้องหามาากที่สุด 5 อันดับแรก ประมาณ 18,251 คน (ชาลี ทองอ่อน และคณะ, 2532) ในจำนวนประชากรไทยที่อายุระหว่าง 15-25 ปี จำนวน 9.74 ล้านคน (พลชัย ทิศิรี และคณะ, 2531) (ไม่นับรวมคดีอื่น ๆ ซึ่งมีได้ระบุไว้ในสถิติ) สาเหตุหลักในการประพฤติดังกล่าวของวัยรุ่นที่นอกเหนือไปจากปัญหาทางครอบครัว เศรษฐกิจ สถานภาพทางร่างกายและจิตใจแล้ว เห็นจะได้แก่ สื่อมวลชน ดังคำกล่าว

ของ ศุภชัย ฅ บิอมเพชร ใน "สื่อมวลชนวันนี้กับบทบาทพัฒนาเด็ก" (สยามรัฐ, 15 กันยายน 2529) ตอนหนึ่งว่า

ประเทศไทยและสังคมไทยจะรุ่งเรืองและล้มละลาย คู่ได้จากความสนใจและความสำคัญที่สื่อมวลชนและประชาชนให้กับเด็ก ๆ ในประเทศและสังคมนั้น ถ้าโทรทัศน์มุ่งเสนอเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ การเมือง บันเทิงเร้าอารมณ์ และอาชญากรรมมากกว่าการให้ข่าวที่เป็นสาระด้านการศึกษาวิชาการก้าวหน้าทางการแพทย์และอนามัย ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์กับความรู้ในการดูแลเด็กและการยกระดับฐานะและคุณภาพชีวิตทางสังคมเสียแล้ว เชื่อได้ว่าประชาชนในอนาคตของประเทศและสังคมนั้น ๆ ย่อมต้องทางด้านคุณภาพกว่าประเทศอื่นและสังคมอื่นที่เห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชน โดยที่สื่อมวลชนของเขาดำเนินบทบาทและหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความรุนแรงในรายการข่าวภาคค่ำทางโทรทัศน์ที่มีต่อกลุ่มวัยรุ่นเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน เขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ระหว่างโรงเรียนระดับสูง และโรงเรียนระดับต่ำ ทั้งโรงเรียนเอกชนและรัฐบาลเพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมเกี่ยวกับความรุนแรงของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ที่มีสภาพแวดล้อมต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น ลักษณะทางเศรษฐกิจ และลักษณะทางครอบครัว ศึกษาเพื่อให้ทราบว่าหลังจากชมวิดิทัศน์รายการข่าวที่มีความรุนแรงแล้ว กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการสุ่มเลือกจากกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดแล้วนั้น มีความคิดเห็นต่อข่าวโทรทัศน์นั้นอย่างไร และมีทัศนคติต่อ "ความรุนแรง" อย่างไร ในระดับใด และเหตุใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพศ, สถานภาพทางเศรษฐกิจ, ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และลักษณะความบ่อยครั้งในการชมข่าวโทรทัศน์ กับทัศนคติด้านความรุนแรงของ

กลุ่มวิจัยรุ่น

2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ กับทัศนคติด้านความรุนแรงของกลุ่มวิจัยรุ่น
3. เพื่อศึกษาถึงทัศนคติด้านความรุนแรงของกลุ่มวิจัยรุ่นที่มีต่อความรุนแรงส่วนบุคคล และความรุนแรงเชิงโครงสร้างทางสังคม ในข่าวโทรทัศน์

ปัญหาวิจัย

1. เพศ, ระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจ, รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และลักษณะความบ่อยครั้งในการชมข่าวโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติด้านความรุนแรงของกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ อย่างไร
2. กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อ "ความรุนแรง" และมีแนวโน้มพฤติกรรมเป็นอย่างไร
3. หลังจากชมวิดิทัศน์รายการข่าวแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์นั้นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. เพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านความรุนแรง
2. สถานภาพทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านความรุนแรง
3. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันจะมีทัศนคติด้านความรุนแรงแตกต่างกัน
5. ลักษณะความบ่อยครั้งในการชมข่าวโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติความรุนแรง

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มประชากรตัวอย่างของงานวิจัยนี้ ศึกษาจากกลุ่มวัยรุ่นตอนกลางที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปีโดยประมาณ (ปราณี รามสุต, 2528) ศึกษาเฉพาะนักเรียนในระดับมัธยมปลาย (ม.4-ม.6) ของปีการศึกษา 2533 จากโรงเรียนระดับสูง และระดับต่ำ ทั้งโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 488 คน ในการศึกษาถึงทัศนคติด้านความ

รุนแรงและแนวโน้มพฤติกรรม ส่วนการศึกษาถึงทัศนคติด้านความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ จะทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างประชากรเพียง 64 คน โดยสุ่มเลือกเฉพาะผู้ชมข่าวเป็นประจำ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน

โรงเรียนระดับสูงในที่นี้จะเลือกศึกษาเฉพาะโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมาก ๆ และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในสังคม ซึ่งผู้ปกครองของเด็กมักจะมีฐานะดี เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการศึกษาค่อนข้างจะสูง ในขณะที่เดียวกัน โรงเรียนระดับต่ำ จะเลือกเฉพาะโรงเรียนที่เด็กนักเรียนมีฐานะค่อนข้างต่ำ โดยเชื่อว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างที่เลือกศึกษานี้อยู่ในสถานะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มนั้น การจัดระดับสถานะของโรงเรียน เป็นไปเพื่อต้องการทราบอิทธิพลของตัวแปรที่สำคัญ คือ ระดับ SES (Socio-economic Status) ซึ่งโดยปกติกระจายตามอาชีพ, รายได้ และชุมชนของประชากร

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ, ระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจ, รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว, ความใกล้ชิดในครอบครัว และลักษณะความบ่อยครั้งในการชมข่าวโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรง ซึ่งประกอบไปด้วย ทัศนคติด้านความรุนแรงในเหตุการณ์จำลองจากชีวิตประจำวัน กับทัศนคติด้านความรุนแรงในเหตุการณ์จำลองจากข่าวโทรทัศน์ และแนวโน้มพฤติกรรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่ต้องการทราบ เพื่อนำมาจัดกลุ่มเลือกศึกษาแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในขั้นต่อไป แบ่งเป็น 4 ตอน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชมข่าวโทรทัศน์
- ตอนที่ 4 ทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรง

3.2 วิดีทัศน์รายการข่าวที่มีความรุนแรงในโทรทัศน์ ความยาว 30 นาที โดยสุ่มจากทั้ง 5 สถานีเป็นเวลา 5 สัปดาห์

3.3 เทปบันทึกเสียงและเครื่องเล่น สำหรับบันทึกรายละเอียดในการสนทนากลุ่ม

นิยามศัพท์

1. ความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ คือ รายการข่าวที่เสนอทั้งภาพ และเสียงในช่วงเวลา 19.30 น. และ 20.00 น. ทางโทรทัศน์จากทั้ง 5 สถานี ประกอบไปด้วย ข่าวที่นำเสนอถึงการกระทำใด ๆ ก็ตาม ที่ก่อให้เกิดการตายหรือบาดเจ็บ ทั้งทางร่างกายและจิตใจของสิ่งมีชีวิต รวมไปถึงการแสดงความรุนแรงทางวาจา และการแสดงออกทางสีหน้าถึงสภาพความกดดันในจิตใจ ตลอดจนการทำลายทรัพย์สิน หรือทำให้โครงสร้างทางศีลธรรม จริยธรรม หรือความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางสังคมถูกทำลาย

2. ระดับความรุนแรง แบ่งเป็น 2 ประเภท

2.1 ความรุนแรงส่วนบุคคล เป็นความรุนแรงทางตรงหรือความรุนแรงระหว่างบุคคลต่อบุคคล ซึ่งมีผู้กระทำและผู้ถูกกระทำชัดเจน เช่น การฆ่าฟัน ชกต่อยกัน เป็นต้น

2.2 ความรุนแรงในเชิงโครงสร้างทางสังคม เป็นความรุนแรงที่โครงสร้างทางสังคมได้กระทำต่อคนในสังคม มีผลให้ชีวิตของเขาถูกบั่นทอนอยู่ในความทุกข์ทรมาน ทั้งทางร่างกาย คือ ยาพิษขั้นแค้น เจ็บป่วยอมโรค และทางจิตใจ คือ เกิดความหวาดหวั่น ไม่มั่นคง รู้สึกว่าชีวิตขาดความปลอดภัย มีภาวะกดดันในใจ ความรุนแรงชนิดนี้หาตัวคนที่เป็นสาเหตุหรือผู้กระทำความรุนแรงได้ไม่ชัดเจน เรามองไม่เห็นว่ามีใครกระทำกับคนเหล่านั้น เพราะเขาเหล่านั้นเป็นเพียงแต่กลไกของโครงสร้างหรือเป็นสื่อกลางของความรุนแรงดังกล่าว แต่มีใช้ตัวผู้กระทำ ความรุนแรงโดยตรง การกำจัดคน ๆ นั้นหรือคนกลุ่มนั้นหาได้มีผลให้การเอาผิดเอาเปรียบลดลงไม่ ผู้กระทำความรุนแรงจริง ๆ คือ โครงสร้างทางสังคมอันอยู่ดีชั่ว ซึ่งทุกคนล้วนเป็นส่วนหนึ่งของมันหรือช่วยทำให้มันบังเกิดขึ้นมา

ข้อแตกต่างระหว่างความรุนแรงส่วนบุคคลกับความรุนแรงทางโครงสร้างทางสังคม ก็คือผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงทางตรง นอกจากจะเห็นหรือรับรู้ความรุนแรงได้ชัดเจนแล้วยังอาจมีปฏิกิริยาต่อต้าน แต่ความรุนแรงทางโครงสร้างนั้นเกิดขึ้นอย่างเงียบ ๆ แอบแฝงแลเห็นไม่ชัด ยิ่งกว่านั้น ผู้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงดังกล่าวอาจถูกโน้มน้าวให้ยอมรับมันโดยไม่ปริปากบ่น ความรุนแรงส่วนบุคคลนั้นเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ก็บ้างห่างบ้าง แต่ความรุนแรงทางโครงสร้างนั้นเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นกระแส ขึ้นบ้างลงบ้าง จนกว่าเหตุปัจจัยของโครงสร้างนั้นจะหมดไป ดังจะเห็นได้ว่า การฆ่ากันตายนั้นเกิดขึ้น ๕ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง แต่ความหวาดหวั่นและความเจ็บป่วยของคนยากจนนั้นเกิดขึ้นตลอดทุกเวลานาที

3. ทักษะด้านความรุนแรง คือ ความคิด ความรู้สึก หรือแนวโน้มพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรุนแรง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. งานวิจัยนี้ ได้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้รับสารที่เป็นวัยรุ่น จึงเป็นเสมือนกระจกสะท้อนแง่มุมหนึ่งในความคิดของกลุ่มวัยรุ่นที่มีต่อความรุนแรง เป็นการกระตุ้นเตือนบุคคลที่ใกล้ชิดกับกลุ่มวัยรุ่นนี้ โดยเฉพาะบิดา มารดา หรือครู อาจารย์ ได้รับรู้ถึงความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านความรุนแรงของกลุ่มวัยรุ่นอย่างไร เพื่อเตรียมหาแนวทางแนะนำกับกลุ่มวัยรุ่นนี้ได้ทันทั่วถึง มิให้เขาเหล่านี้กลายเป็นปัญหาของสังคมต่อไปในอนาคต

2. งานวิจัยที่ผ่านมาโดยมากจะเป็นการศึกษาถึงผลกระทบของความรุนแรงจากรายการบันเทิงต่าง ๆ ในสื่อมวลชน มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์อยู่น้อยมาก ทั้ง ๆ ที่ "ข่าว" เป็นรายการที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ารายการบันเทิงแต่อย่างใด งานวิจัยนี้จึงเป็นการเสนอในสิ่งที่ขาดอยู่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ ทำให้ทราบถึงแนวคิดของกลุ่มผู้รับชมข่าว โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น

3. ให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของข่าว จะได้ปรับปรุงแนวนโยบายในการควบคุมข่าวโทรทัศน์ รายการข่าวจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำข่าว จะได้เปลี่ยนแนวคิดในการคัดเลือกข่าว ให้ลดความรุนแรง และเลือกสิ่งที่สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อผู้ชมซึ่งเป็นอนาคตของประเทศชาติ